

PATRICK DEVELTERE, WERELDBURGER IN LEUVEN

De West-Vlaming Patrick Develtere staat nu bijna drie jaar aan het hoofd van het ACW, Vlaanderens grootste koepel van werknemersorganisaties. Het waren ontegensprekelijk turbulente jaren. Maar we laten Dexia en Arco voor één keer links liggen en zoeken naar de mens achter de voorzitter. Een gesprek met een bedachtzame man over ontwikkelingssamenwerking, het belang van de sociale organisaties én de troeven van Leuven(aars).

Tekst en foto: Evelyne Sauvage

Als student sociale wetenschappen, verbleef Patrick Develtere op het 'Chirokot' in Leuven. "Het was een heel goedkoop kot, omdat we ons ook moesten engageren om iets te doen voor de Chiroleiders die studeerden aan de universiteit." Zo raakte Patrick van jongs af aan betrokken bij het opzetten van allerlei activiteiten voor - en met - Chiroleden. Waarden als leiderschap, groepsgeest en engagement werden een evidentie voor hem.

Voor zijn thesis trok hij - als eerste student ooit aan de faculteit - naar het buitenland. Hij reisde naar Noord-Congo, op eigen kosten. Patrick verbleef bij de 'Ngbaka'-stam en ging daar na wat die mensen deden wanneer ze ziek werden: doen ze aan zelfzorg of mantelzorg, of gaan ze naar de markt om medicijnen te kopen, of naar de kruidengenezer of toverdokter? Of naar het hospitaal van het project 'CDI' van de Leuvense Kapucijnen? Dat project richtte toen net het eerste ziekenfonds in Afrika op.

DAGELIJKSE KOST

"Ik heb de echte betekenis van een ziekenfonds leren kennen door mijn verblijven in Afrika. Het is meer dan een verzekeringsorganisatie, het is een sociale beweging: ze zijn ook bezig met gezondheidspreventie, ziekenbezoek..." In opdracht van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) belandde Patrick Develtere als assistent-deskundige - samen

met vrouw en kind - op een Caraïbisch eiland. "We waren eerst de enige drie Belgen daar, twee jaar later waren er al vier Belgen op het eiland (lacht)."

Patrick vergaarde er kennis over de werking van coöperatieve ondernemingen. "Ik wist wel dat Leuven een ACCO had ('academische coöperatieve vennootschap'), maar daar bleef het bij." Patrick benadrukt het unieke karakter van de IAO, als enige VN-instelling die mee beheerd en gestuurd wordt door de sociale partners. Dit permanent overleg tussen overheden, vakbonden en werkgevers zal voor Patrick later bij het ACW 'dagelijkse kost' worden.

Daarna stapte Patrick Develtere over naar het ACW. Hij werd er algemeen secretaris van Wereldsolidariteit, dat werkzaam is in de ontwikkelingssamenwerking, een thema dat hem heel na aan het hart ligt. Zijn talrijke buitenlandse ervaringen in ontwikkelingslanden hebben hem nog meer overtuigd van het belang van de sociale organisaties. "We moeten ons huidig welvaartsniveau waarderen en tegelijk beseffen hoe snel die welvaart zich ontwikkeld heeft. Het is als een TGV waar we zijn opgestapt, maar een deel van de bevolking bleef op het perron staan. Als je geen sociale beweging hebt, ook in ontwikkelingslanden, dan blijven die mensen op het perron staan."

GOEDE MIX

Patrick Develtere breekt een lans voor onze goede mix tussen groei en welzijn, in tegenstelling tot de Angelsaksische landen. Tegelijk moeten we zorgen voor een kwalitatieve groei. "Groei is belangrijk, maar het gaat niet op om alleen te kijken naar de economische output. Wat ook telt is een verbeterde leefomgeving, een betere verhouding tussen mensen en tussen mens en natuur."

Is het in tijden van crisis nog wel mogelijk om mensen warm te maken voor ontwikkelingssamenwerking? Patrick antwoordt resoluut dat het draagvlak hiervoor enorm verbreed is de laatste jaren. Naast de gespecialiseerde organisaties heb je nu meer en meer mensen die initiatieven lanceren

vanuit hun vanuit werk, vereniging of sportclub. In Leuven alleen al worden er onnoemelijk veel acties in ontwikkelingslanden opgezet. "Kijk maar naar het VIA VIA café, Mobile Schools of de projecten van het UZ Gasthuisberg in Afrika. Het toenemend individualisme wordt naar mijn aanvoelen gecompenseerd door solidariteit."

Op het moment dat het Leuvense HIVA (Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving) een onderzoeksceel rond ontwikkelingssamenwerking opende, stapte Patrick over naar dit instituut. "Het is een joint venture tussen ACW en universiteit, met als doel kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk onderzoek dat dienstbaar is voor mens en maatschappij."

TWEE WERELDEN

In 2010 maakte Patrick Develtere terug de overstap naar het ACW, ditmaal als voorzitter van de hele organisatie. Is het wel mogelijk om een koepel van zoveel en zo sterk verschillende entiteiten te leiden? "De organisaties zijn vrij complementair. Neem bijvoorbeeld de vakbond, de mutualiteit en Femma: ze hebben drie verschillende invalshoeken om te werken aan de maatschappij. Het is mijn job om die complementariteit te zoeken, en te zorgen dat ze gemeenschappelijke problemen samen aanpakken."

Zijn functie omvat ook nog veel vertegenwoordiging bij andere organisaties en overheden, alsook veelvuldige contacten met de lokale afdelingen. "Mensen aanmoedigen, daar steek ik veel energie in, maar ik krijg er ook zoveel van terug!" Hij ziet veel 'sociaal experimenteerwerk' in de steden, zeker ook in Leuven: "Er zijn zoveel mensen die activiteiten op poten zetten, ik zie overal sociaal ondernemerschap, creativiteit en engagement. En in deze ontmoetingen leer ik Vlaanderen goed kennen."

Dat zijn job zeer intensief is, dient geen betoog. Hoe doest hij zijn professioneel engagement met zijn privé-situatie? (Lange stilte) "Eigenlijk lopen de twee werelden door elkaar bij mij. Maar geregeld nemen mijn vrouw en ik een moment om Leuven verder te leren kennen. We wandelen graag en veel in de streek."

Patrick geniet ook van lezen en musea bezoeken met het gezin. Als (gewezen) West-Vlaming is Patrick het meest gecharmeerd door Leuven omwille van het groen: "Vlak bij ons huis in Heverlee ligt het bos. Dat is heerlijk. Wat mij betreft mogen er nog wat meer inspanningen gedaan worden zodat het groen niet verdwijnt en er zelfs nog wat extra bijkomt."

Enthousiast vertelt Patrick ook over zijn initiatief met een aantal vrienden. Een goede drie maand geleden heropende hun wereldcafé op het Helleputplein. Geïnspireerd door een Canadees coöperatief café, stonden de uitgangspunten vrij snel vast: een niet-rokerscafé, met enkel streekbieren en producten uit de derde wereld en met een vlakke structuur met aandeelhouders en (veel) vrijwilligers. De formule slaat blijkbaar aan. Kan zo een initiatief alleen in Leuven gedijen? "Dat denk ik niet, in Roeselare zou het ook lukken (grijnst). Maar het bijzondere aan Leuven is die mix van een kleine provinciale stad met een groot kosmopolitisch karakter. Een internationale stad, maar tegelijk zo vatbaar."

PATRICK DEVELTERE IN 'T KORT

- Geboren te Roeselare in 1961
- Voorzitter van het ACW (Koepel van de christelijke werknemersorganisaties)
- Hoogleraar aan de faculteit Sociale Wetenschappen (KULeuven)
- Woont al 25 jaar - heel graag - in Leuven
- Gehuwd, vader van drie dochters: "ik ben omringd door vier vrouwen"